

Andrzej S. Grzelakowski, Piotr Niedzielski, Michał Pluciński

Wstęp

Ekonomiczne Problemy Usług nr 49, 7-8

2010

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

WSTĘP

Sejmiki Morskie stanowią najstarszą i jedyną w swoim rodzaju inicjatywę na rzecz rozwoju polskiej gospodarki morskiej, która skupia środowiska naukowe szkół wyższych i instytutów badawczych, przedstawicieli regionów nadmorskich oraz wybitnych praktyków zatrudnionych w tym sektorze gospodarki. W minionym ćwierćwieczu w trakcie tego typu publicznych debat, określanych mianem „morskiego sejmikowania”, wypracowywano liczne wnioski i postulaty dotyczące strategii rozwoju polskiej gospodarki morskiej w jej relacjach z polityką transportową i regionalną, adresowane do decydentów różnych szczebli władzy oraz samorządów, kreujących lokalną politykę morską.

Jubileuszowy XXV Sejmik Morski stał się okazją do podsumowania dorobku morskiego sejmikowania. Syntetycznej analizy i oceny genezy powstania Sejmików Morskich, celów jakie przyświecały podjęciu tej inicjatywy, a także wartości, jakie wniosły i wnoszą Sejmiki Morskie do polskiej rzeczywistości morskiej, dokonał profesor Franciszek Gronowski.

Jednym z najważniejszych obszarów tematycznych podejmowanych w trakcie dwudziestu pięciu lat morskiego sejmikowania była problematyki bałtycka. Nie przypadkowo więc na jubileuszowym spotkaniu środowisk związanych zawodowo z polską gospodarką morską przyjęto jako oś dyskusji naukowej temat: *Europa Bałtycka. Przeszłość, teraźniejszość, nowe wyzwania*, poświęcając tej problematyce niniejszy Zeszyt Naukowy.

Akcesja Polski, Litwy, Łotwy i Estonii do Unii Europejskiej w 2004 roku stworzyła nową sytuację geopolityczną i ekonomiczną w subregionie bałtyckim. Bałtyk stał się praktycznie wewnętrznym morzem Unii Europejskiej. Nowa sytuacja geopolityczna wpłynęła na podjęcie zainicjowanych przez Parlament Europejski działań na rzecz przygotowania regionalnej strategii dla regionu bałtyckiego. Pod koniec 2007 r. Rada Europejska zwróciła się do Komisji Europejskiej o przygotowanie strategii Unii Europejskiej

dla regionu bałtyckiego do czerwca 2009 roku i założenia takiej strategii zostały zaprezentowane.

Strategia dla regionu Morza Bałtyckiego stała się wiodącym tematem szczegółowym podejmowanym w pierwszym dniu obrad XXV Sejmiku Morskiego oraz w pierwszej części Zeszytu Naukowego. Przedstawiono w niej między innymi koncepcję Europy Bałtyckiej ujętej w twórczości naukowej i publicystycznej profesora Jerzego Zaleskiego, wybitnego geografa i ekonomisty, który tak nazwał i naukowo opisał ten region Europy. Ponadto scharakteryzowano również gospodarkę, handel i transport bałtycki w pierwszej dekadzie XXI wieku oraz związku między naturą a kulturą w rozwoju Europy Bałtyckiej.

Poza tematyką bałtycką zarówno w trakcie dyskusji sejmikowych, jak i w publikacji naukowej, ważne miejsce zajmują problemy gospodarki morskiej Pomorza Zachodniego.

W drugiej części zaprezentowano tematykę dotyczącą Środkowoeuropejskiego Korytarza Transportowego łączącego region bałtycki ze środkową i południową Europą. Znalazły się w nim artykuły poruszające między innymi problemy korytarzy transportowych w świetle nowych koncepcji Komisji Europejskiej, udziału portów zachodniopomorskich w koncepcji autostrad morskich czy możliwości zwiększenia gospodarczego wykorzystania rzeki Odry.

Trzecią część poświęcono pierwszemu na Bałtyku terminalowi LNG w Świnoujściu. Przedstawiono dotychczasową praktykę w zakresie gestii transportowej w morskich dostawach LNG. Dokonano analizy i wstępnej oceny dotychczasowych działań związanych z realizacją terminalu gazowego na terenie portu Świnoujście.

W czwartej części zaprezentowano pozostałe problemy polskiej gospodarki morskiej w kontekście bałtyckim, dotyczące między innymi polskiego rybołówstwa morskiego oraz lokalnych portów morskich.

Zarysowana tematyka merytorycznej zawartości Zeszytu Naukowego poświęconego obradom XXV Sejmiku Morskiego wskazuje na jej ważność i aktualność. Uczestnictwo zarówno w części dyskusyjnej, jak i publikacyjnej przedstawicieli wielu środowisk naukowych zajmujących się problematyką morską (z Gdańska, Gdyni, Olsztyna, Szczecina, Warszawy), licznych praktyków gospodarczych (przedstawicieli armatorów oraz portów morskich), reprezentantów władz państwowych i samorządowych, pozwoliło na kompleksowe, wieloaspektowe i rzetelne przeanalizowanie problemów będących przedmiotem debaty na Sejmiku Morskim.